

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

PATIKRINIMO AKTAS

2024 m. liepos 19 d. Nr. KPA – 14
Pasvalys

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, atsižvelgdama į Vyriausybės atstovų įstaigos vyriausybės atstovo Panevėžio ir Utenos apskrityse 2024 m. liepos 9 d. raštą Nr. S3-45-(5.14E), 2024 m. liepos 11 d. pavedimu Nr. P-16 atliko patikrinimą.

Patikrinimo tikslas – įvertinti:

- ✓ ar Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-216 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2023 metų nuostolių padengimo“ atitinka Vietos savivaldos įstatymo 65 str. 3 d. nuostatas;
- ✓ ar Savivaldybės turtas valdomas efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai.

Patikrinimo metu nagrinėjome:

- 1) Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą;
- 2) Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą;
- 3) Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą;
- 4) Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą;
- 5) Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą;
- 6) Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr.4-1100 patvirtintas Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijas (aktualią redakciją);
- 7) Pasvalio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą 2021–2027 metams, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu Nr. T1-161 (su vėlesniais pakeitimais);
- 8) Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginį plėtros planą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T1-284;

9) Pasvalio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginį veiklos planą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. T1-13 (su vėlesniais pakeitimais);

10) Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginį veiklos planą, patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T1-22;

11) Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovo Panevėžio ir Utenos apskrityse 2024 m. liepos 9 d. rašte Nr. S3-45-(5.14E) „Dėl galimo pažeidimo naudojant Savivaldybės biudžeto lėšas“ išdėstytus argumentus;

12) Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. birželio 26 d. sprendimą Nr. T1-216 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2023 m. nuostolių padengimo“;

13) Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 23 d. sprendimu Nr. T1-214 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ įstatų patvirtinimo“ patvirtintus Uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ įstatus;

14) Audituotą uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinį bei veiklos ataskaitą, kurie patvirtinti Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T1-134 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio bei veiklos ataskaitos patvirtinimo, pelno (nuostolių) paskirstymo“;

15) Audituotą uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2022 metų finansinių ataskaitų rinkinį bei veiklos ataskaitą, kurie patvirtinti/pritarė Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T1-74 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo, pelno (nuostolių) paskirstymo bei pritarimo veiklos ataskaitai“;

16) Audito įmonės UAB „Analitika“ Pasvalio rajono savivaldybės tarybai pateiktas UAB „Pasvalio knygos“ 2019 – 2023 m. finansinių ataskaitų rinkinių audito išvadas ir ataskaitas.

Patikrinimas pradėtas 2024 m. liepos 12 d. ir baigtas liepos 19 d.

Patikrinimą atliko Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė.

PATIKRINIMO REZULTATAI

Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo reglamentavimas

Savivaldybių biudžetų asignavimai naudojami savarankiškosios savivaldybių funkcijoms ir valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui ir kitiems įstatymams įgyvendinti vykdant savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programas¹.

Vietos savivaldos įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms:

- ✓ savivaldybių tarybų ar merų tvirtinamiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti;
- ✓ biudžetinėms įstaigoms išlaikyti;
- ✓ viešųjų paslaugų teikimui organizuoti.

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnis apibrėžia savivaldybių savarankiškas funkcijas (1 priedas), kurios yra įgyvendinamos Savivaldybės biudžeto lėšomis (savarankiškosios funkcijos vykdyti). To paties įstatymo 7 straipsnis apibrėžia valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas (2 priedas), kurioms atlikti lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija².

Savivaldybės strateginių planų analizė

Viena iš Savivaldybės savarankiškų funkcijų – savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas³. Savivaldybės strateginio planavimo sistema ir tvarka apibrėžta Įstatymu⁴. Savivaldybės strateginių ir veiklos planų tvirtinimas – Savivaldybės tarybos kompetencija.

Išanalizavę Savivaldybės strateginius 2019-2027 metų ir 2024-2030 metų plėtros bei 2023-2025 metų ir 2024-2026 metų veiklos planus nenustatėme, kad juose būtų numatyti uždaviniai ir priemonės bei jų finansavimo šaltiniai, susiję su uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ (toliau – UAB „Pasvalio knygos“) veikla.

Taip pat patikrinimo metu neradome Savivaldybės institucijų patvirtintų dokumentų, kuriuose atsispindėtų UAB „Pasvalio knygos“ veiklos strategija (įmonės veiklos analizė, ištekliai, tikslai, uždaviniai ir pan.).

¹ Biudžeto sandaros įstatymo 13 str.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 65 str. 7 d.

³ Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 22 p.

⁴ Vietos savivaldos įstatymo 58-61 str.

UAB „Pasvalio knygos“ veiklos analizė ir atitikties viešajai paslaugai vertinimas

Savivaldybių funkcijos pagal veiklos pobūdį skirstomos į vietos valdžios, viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo⁵. Viešąsias paslaugas⁶ teikia savivaldybių įsteigti paslaugų teikėjai arba pagal sudarytas sutartis kiti viešai pasirenkami fiziniai ar juridiniai asmenys.

UAB „Pasvalio knygos“ pagrindinė ūkinė veikla – mažmeninė prekyba knygomis ir kita poligrafine produkcija, raštinės prekėmis ir suvenyrais. Bendrovė gali užsiimti bet kokia kita veikla, kuri neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams⁷. UAB „Pasvalio knygos“ sudaro galimybę rajono mokyklų mokiniams apsirūpinti pratybomis ir kitais ugdymui būtinais reikmenimis, tačiau prekyba knygomis, kanceliarinėmis prekėmis, pratybomis ir pan. yra laikoma komercine veikla – pardavimu, o ne paslauga.

Gyventojų aprūpinimas knygomis ir kitos panašios paskirties prekėmis nėra Savivaldybės funkcija, be to, Savivaldybės įsteigtos ir valdomos UAB „Pasvalio knygos“ veikla neatitinka viešosios paslaugos sampratos ir teikiamų viešųjų paslaugų administravimo reikalavimų⁸.

UAB „Pasvalio knygos“ neatlieka funkcijų, priskiriamų specialiesiems įpareigojimams, atitinkantiems Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 12 punkte įtvirtintą specialiojo įpareigojimo sampratą⁹.

Konkurencijos įstatymas viešojo administravimo subjektams draudžia priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant įstatymų reikalavimus¹⁰.

Konkurencijos taryba yra konstatavusi¹¹, kad kai tam tikros paslaugos yra neišvengiamai būtinos visuomenės poreikiams ir interesams tenkinti ir kai jų teikimo negali užtikrinti veiksminga konkurencija tarp privačių ūkio subjektų, ar tie subjektai jų neteikia,

⁵ Vietos savivaldos įstatymo 5 straipsnio 2 dalis.

⁶ **Viešojo paslauga** – pagal įstatymų ir (ar) viešojo administravimo subjektų nustatytus reikalavimus vykdoma šių subjektų prižiūrima veikla, kuria sukuriamą valstybės ar savivaldybių garantuojama ir visuomenės nariams vienodai prieinama nauda (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 str. 19 d.)

⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 23 sprendimu Nr. T1-214 patvirtintų Uždarnosios akcinės bendrovės „Pasvalio knygos“ įstatų II skyrius.

⁸ Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 str. 19 d. ir 20 str.

⁹ Specialieji įpareigojimai suprantami kaip įmonės funkcijos, kurias ji įpareigota atlikti pagal įstatymus, Vyriausybės nutarimus ar savivaldybės tarybos sprendimus, kad būtų užtikrintas konkrečių socialinių, strateginių ir politinių valstybės ar savivaldybės tikslų įgyvendinimas.

¹⁰ Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 str.

¹¹ LR konkurencijos tarybos 2014-10-22 nutarimas Nr. 2S-10/2014.

viešojo administravimo subjektai, laikydamiesi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, turėtų imtis priemonių tokias paslaugas teikti.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse atkreipė dėmesį į Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintą teisėtumo principą¹², kuris reiškia, kad savivaldybių institucijų ir kitų viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimami sprendimai turi atitikti Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus¹³.

Savivaldybės tarybos sprendimo dėl UAB „Pasvalio knygos“ nuostolių padengimo aplinkybių vertinimas

UAB „Pasvalio knygos“ finansiniai veiklos rodikliai yra prasti. Sukauptas nuostolis 2023 m. pabaigoje – 5 028 Eur. Grynasis 2023 metų veiklos finansinis rezultatas –1 457 Eur nuostolis, 2022 metų – 214 Eur nuostolis. Eilę metų UAB „Pasvalio knygos“ atlikto nepriklausomo audito išvadose, pateiktose Savivaldybės tarybai, auditorius atkreipė dėmesį, kad „Egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas ir kyla reikšmingų abejonių dėl įmonės galėjimo tęsti veiklą“¹⁴.

Akcinių bendrovių įstatymas numato¹⁵ – jeigu bendrovės nuosavas kapitalas tapo mažesnis kaip 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, akcininkai turi svarstyti klausimą dėl galimybės padengti nuostolius akcininkų įnašais, kad bendrovės nuosavas kapitalas būtų atkurtas taip, kad jis nebūtų mažesnis kaip 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio, arba spręsti klausimą dėl bendrovės pertvarkymo ar likvidavimo.

UAB „Pasvalio knygos“ direktorė raštu¹⁶ kreipėsi į Savivaldybės tarybą su prašymu skirti lėšų UAB „Pasvalio knygos“ 2023 metų 1 475 Eur nuostolių padengimui. Atsižvelgdama į minėtą prašymą, Savivaldybės taryba priėmė sprendimą¹⁷ skirti iš Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto 1 475 Eur UAB „Pasvalio knygos“ 2023 metų nuostoliams padengti.

UAB „Pasvalio knygos“ sukauptas nuostolis 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 45,52 proc. Bendrovės akcinio kapitalo¹⁸, todėl Savivaldybės tarybai nebuvo pareigos dengti nuostolių Savivaldybės biudžeto lėšomis.

¹² Vietos savivaldos įstatymo 4 str. 5 p.

¹³ Vyriausybės atstovų įstaigos vyriausybės atstovo Panevėžio ir Utenos apskrityse 2024 m. liepos 9 d. raštas Nr. S3-45-(5.14E), adresuotas Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

¹⁴ UAB „Analitika“ nepriklausomo auditoriaus išvados Nr. AN12129-2, Nr. AN12129-1, Nr. AN11932-2, Nr. A AN11932-1.

¹⁵ Akcinių bendrovių įstatymo 38 str. 3 d., 59 str. 10 d. 2 p. ir 11 d.

¹⁶ UAB „Pasvalio knygos“ 2024 m. gegužės 3 d. prašymas.

¹⁷ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. T1-216.

¹⁸ UAB „Pasvalio knygos“ akcinis kapitalas 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė 11 046 Eur, nuosavas kapitalas – 6 018 Eur.

IŠVADOS

1. UAB „Pasvalio knygos“ vykdoma veikla neapima Savivaldybei priskirtų savarankiškų ir valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų ir neatitinka Viešojo administravimo įstatyme apibrėžtos viešosios paslaugos sampratos bei viešųjų paslaugų administravimo reikalavimų, todėl ši veikla negali būti laikoma viešąja paslauga.
2. Savivaldybės valdomos įmonės – UAB „Pasvalio knygos“ finansinė būklė nėra tvari, nuosavo kapitalo grąža yra neigiama, kas rodo neefektyvų Savivaldybės turto valdymą.
3. Savivaldybės tarybos priimtas sprendimas dėl UAB „Pasvalio knygos“ 1 475 Eur nuostolių padengimo Savivaldybės biudžeto lėšomis neatitinka Vietos savivaldos įstatymo 65 straipsnio 3 dalies nuostatų.

SIŪLYMAS SAVIVALDYBĖS TARYBAI

Apsvarstyti poreikį ir būtinybę turėti Savivaldybės valdomą įmonę UAB „Pasvalio knygos“, kuri vykdo komercinę veiklą – prekybą ir galimybę kitais būdais užtikrinti gyventojų aprūpinimą knygomis ir kita poligrafine produkcija, raštinės prekėmis ir pan., nepažeidžiant sąžiningos konkurencijos principų.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Patikrinimo aktas pateiktas: Vyriausybės atstovų įstaigos vyriausybės atstovui Panevėžio ir Utenos apskrityse, Pasvalio rajono savivaldybės Tarybai, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Pasvalio rajono savivaldybės Merui, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriui.

1 PRIEDAS

Savarankiškosios savivaldybių funkcijos

(Lietuvos respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str.)

Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos:

- 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas;
- 2) vietinių rinkliavų nustatymas;
- 3) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios žemės ir kito turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo;
- 4) biudžetinių įstaigų steigimas ir išlaikymas, viešųjų įstaigų, savivaldybės įmonių ir kitų savivaldybės juridinių asmenų, regionų plėtros tarybų steigimas;
- 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas;
- 6) švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas, prevencinių programų įgyvendinimo mokyklose užtikrinimas;
- 7) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintinio pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas;
- 8) ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas;
- 9) medžioklės plotų vienetų sudarymas ir jų ribų keitimas;
- 10) maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas;
- 11) savivaldybės įstatymuose priskirtų geodezijos ir kartografijos darbų, išskyrus savivaldybės erdvinių duomenų rinkinio tvarkymą, organizavimas ir vykdymas;
- 12) socialinių paslaugų teikimo užtikrinimas planuojant ir organizuojant socialines paslaugas, kontroliuojant bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę, taip pat socialinių paslaugų įstaigų steigimas ir išlaikymas;
- 13) gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra);
- 14) sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių asmenų su negalia socialinei integracijai į savivaldybės bendruomenę sudarymas;
- 15) paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka;
- 16) dalyvavimas sprendžiant gyventojų užimtumo, kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo klausimus, viešųjų ir sezoninių darbų organizavimas;
- 17) pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, biudžetinių įstaigų išlaikymas), išskyrus visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės

teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą ir visuomenės sveikatos stebėseną;

18) savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai;

19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas;

20) specialiųjų architektūros reikalavimų nustatymas ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimas įstatymų nustatyta tvarka;

21) statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka;

22) savivaldybės strateginio planavimo dokumentų ir juos įgyvendinančių planavimo dokumentų rengimas ir įgyvendinimas;

23) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant regionų plėtros planus;

24) informacinės visuomenės plėtros įgyvendinimas;

25) savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas;

26) kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas;

27) adresų suteikimas žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, pastatams, butams ir kitoms patalpoms, pavadinimų gatvėms, savivaldybės teritorijoje esantiems pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimas, suteiktų adresų ir pavadinimų keitimas ar panaikinimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

28) aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, aplinkos monitoringas;

29) kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas;

30) šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas;

31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas;

32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas;

33) keleivių vežimo vietiniais maršrutais organizavimas, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas;

34) dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones;

35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas;

36) sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešosiose vietose užtikrinimas;

- 37) prekybos ir kitų paslaugų teikimo tvarkos savivaldybių ar jų valdomų įmonių administruojamose turgavietėse ir viešosiose vietose nustatymas;
- 38) sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas;
- 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;
- 40) alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolė;
- 41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas;
- 42) butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir mero paskirtų bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos, susijusios su įstatymų ir kitų teisės aktų jiems priskirtų funkcijų atlikimu, priežiūra ir kontrolė pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintas pavyzdines taisykles;
- 43) socialinės pašalpos ir kompensacijų, nustatytų Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, teikimas;
- 44) dalyvavimas vykdant vaiko teisių apsaugą, prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimo, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimo užtikrinimas;
- 45) Šeimos kortelės programos įgyvendinimo priemonių organizavimas ir koordinavimas savivaldybės teritorijoje;
- 46) kitos valstybės institucijoms nepriskirtos funkcijos.

2 PRIEDAS

Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos (Lietuvos respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 str.)

Valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos yra:

- 1) civilinės būklės aktų registravimas;
- 2) įstatymų priskirtų registrų tvarkymas ir duomenų teikimas valstybės registrams;
- 3) civilinė sauga;
- 4) priešgaisrinė sauga;
- 5) dalyvavimas valdant valstybinius parkus;
- 6) priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas, savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas, mokyklų (klasių), vykdančių bendrojo ugdymo programas ir skirtų šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kadetų ugdymo mokyklų, skirtų šalies (regiono) mokiniams, išlaikymas;
- 7) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės įsteigtose mokyklose ir savivaldybės teritorijoje įsteigtose nevalstybinėse mokyklose administravimas ir nepasiturinčių šeimų mokinių, deklaravusių gyvenamąją vietą arba gyvenančių tos savivaldybės teritorijoje, aprūpinimo mokinio reikmenimis administravimas;
- 8) socialinių išmokų ir kompensacijų, išskyrus socialinę pašalpą ir kompensacijas, nustatytas Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, skaičiavimas ir mokėjimas;
- 9) savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise;
- 10) piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimas ir sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;
- 11) valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliančiams iš savininkams grąžintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas;
- 12) valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė;
- 13) savivaldybėms pagal teisės aktus priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymas;
- 14) dalyvavimas rengiant ir vykdant mobilizaciją, demobilizaciją, priimančiosios šalies paramą;
- 15) statistinių duomenų teikimas;
- 16) dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas;
- 17) dalyvavimas organizuojant įstatymų numatytus rinkimus ir referendumus;
- 18) dalyvavimas atliekant gyventojų ir būstų, taip pat kitus visuotinius surašymus;
- 19) jaunimo politikos įgyvendinimas;
- 20) žemės ūkio produkcijos kvotų administravimas;
- 21) žemės ūkio valdų ir ūkininkų ūkių registravimas;

- 22) žemės ūkio naudmenų ir pasėlių deklaravimo darbų administravimas;
- 23) stichinių meteorologinių reiškinių, gyvūnų užkrečiamųjų ligų likvidavimo ir priežiūros programų įgyvendinimas, medžiojamųjų gyvūnų ir griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų žemės ūkiui padarytos žalos ir nuostolių nustatymas;
- 24) valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise;
- 25) traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų registravimas ir techninė priežiūra;
- 26) kaimo plėtros priemonių įgyvendinimo administravimas;
- 27) valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimas;
- 28) gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitos duomenų tvarkymas;
- 29) socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimas;
- 30) informacijos apie savivaldybės institucijų ir savivaldybės valdomų įmonių, atitinkančių Vyriausybės nustatytus kriterijus, finansinius santykius ir apie įmones, privalančias tvarkyti atskiras sąskaitas, kaupimas, saugojimas ir teikimas Europos Komisijai Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 31) antrinės sveikatos priežiūros organizavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka;
- 32) visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną;
- 33) neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo užtikrinimas;
- 34) savivaldybės erdvių duomenų rinkinio tvarkymas;
- 35) koordinuotai teikiamų paslaugų vaikams nuo gimimo iki 18 metų (turintiems didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių – iki mokslo metų, kuriais jiems sukanka 21 metai, pabaigos, o tiems, kurie dėl ligos mokėsi su pertraukomis ir pateikė tokių pertraukų priežastį pagrindžiančius dokumentus, – iki mokslo metų, kuriais jiems sukanka 23 metai, pabaigos) ir vaiko atstovams pagal įstatymą koordinavimas;
- 36) kitos pagal įstatymus perduotos funkcijos.